

2. jednání Pracovní skupiny Sociálního klimatického fondu

Ministerstvo životního prostředí, zasedací místnost č. 432

Praha, 28. 2. 2024

Ministerstvo životního prostředí

Program

Program jednání:

- 1) Úvod a kontrola úkolů
- 2) Činnost tematických pracovních skupin
- 3) Projekt TSI
- 4) Harmonogram dalších kroků
- 5) Různé

Diskuze

A background image of a smiling woman with glasses, partially obscured by a dark green overlay on the left side.

1) Úvod a kontrola úkolů

Úkoly

Úkol č. 1

Připravit seznam rezortních koncepcí, strategií (úroveň opatření), analytických podkladů/studií, které mohou být relevantní pro přípravu SKP.

MŽP ve spolupráci s ostatními resorty ministerstva

Status:

Úkol č. 2

Příprava náplně a seznamu členů TPS zaslat ministerstvům k revizi.

MŽP a následně všechny ministerstva

Status: TPS SKF D
TPS SKF B

A background image of a smiling woman with glasses, partially obscured by a dark green overlay on the left side. The text is centered over the image.

2) Činnost TPS

Tematické pracovní skupiny

Mezirezortní PS SKF

TPS SKF Doprava

Expertní úroveň

- MŽP, SFŽP
- MD, MMR, MPSV, MPO, MV
- ÚP (vč. reg. dopravců),
- AKADEMICKÁ SFÉRA,
- NNO,
- soukromí posk.dopravy,
- a další.

TPS SKF Budovy

Expertní úroveň

- MŽP, SFŽP
- MMR, MPSV, MPO,
- ÚP,
- AKADEMICKÁ SFÉRA,
- NNO,
- soukromé subjekty,
- a další.

...

TPS SKF Doprava a TPS SKF Budovy

- **Příprava a posouzení analytických podkladů** a studií pro SKP za konkrétní odvětví (dle přílohy nařízení o SKF č. V);
- **Spolupráce** s experty a expertkami;
- Rešerše a posouzení vhodnosti příkladů ze zahraničí, které bude možné využít v SKP;
- **Zpracování návrhů opatření a investic** vč. nákladů, které bude možné využít v SKP respektující zásadu DNSH;
- **Výběr indikátorů a nastavení monitoringu** plnění milníků, cílů a harmonogramu SKP (dle přílohy nařízení o SKF č. IV a V);
- **Kontrola** a zajištění doplňkovosti financování vůči dalším fondům.

...

TPS SKF Budovy

- Už vzniká poptávka po této PS
- Fungování (předpoklad) **od dubna 2024**
- Výzva pro NNO půjde opět přes ÚV ČR

Úkol č. 2 (pokračování)

- Opět bude rozesláno rezortům (MMR, MPO, MPSV) za účelem nominace svých členů a zástupců
- Je možné doporučit další experty

TPS SKF Doprava

TPS SKF D má nyní cca **44** členů, zástupců a hostů (přizvaná experti)

1. jednání proběhlo 14. února 2024
2. jednání proběhne 20. března 2024

Program (14. 2.):

- **Představen EU ETS2 a SKF** – komponenta dopravy a kompenzací
- **Představen projekt TSI** na přípravu plánu, výzva ke spolupráci
- **Představena analýza k dopravní chudobě STEM**
- **Debata**

Zápis je k dispozici zde: https://www.mzp.cz/cz/socialni_klimaticky_fond

(2a) „**dopravní chudobou**“ se rozumí neschopnost nebo obtíže jednotlivců a domácností hradit náklady na soukromou nebo veřejnou dopravu nebo jejich nedostatečný či omezený přístup k dopravě potřebné pro jejich přístup k základním socioekonomickým službám a činnostem, s přihlédnutím k vnitrostátnímu a prostorovému kontextu;

Závěry

- Dle studií CDV se jeví, že dotace do oblasti dopravy podporují tzv. **zbytnou dopravu**. Někteří členové upřednostňují zacílení na jednotlivce na místo plošné podpory.
- **Požadavek na širší komunikaci témat** EU ETS2 a sociálních dopadů.
- Příprava **karet opatření**, která budou konzultována se stakeholdery v rámci veřejných konzultací.
- Příprava materiálu pro **určení primárního indikátoru pro sledování dopravní chudoby**. Na základě kterého bude vyhotoveno hlubší sociologické šetření (Institut 2050).

Úkoly plynoucí z TPS SKF D

Zpracovat výchozí koncepční dokument, který shrne přístupy k dopravní chudobě v prostředí České republiky.

Plní: MŽP, MV, STEM

Připravit cloud uložště pro společnou práci

Plní: MŽP

Cloudové uložště: <https://next.mzp.cz/s/4CxjM63DLRcXqGc>

Představení analýzy k dopravní chudobě STEM

STEM Ústav empirických výzkumů, z.ú.

www.stem.cz

Jak zvolit indikátory zranitelnosti?

RELEVANTNÍ POUŽÍVANÉ INDIKÁTORY PRO DOPRAVNÍ CHUDOBU

10 %

Celkové výdaje domácnosti na dopravu přesáhnou 10 % výdajů domácnosti.

LIHC

Po odečtení nákladů na bydlení a dopravu je domácnost pod hranicí chudoby a zároveň na dopravu utrácí více, než je národní medián.

2M

Celkové výdaje domácnosti na dopravu přesáhnou dvojnásobek národního mediánu.

VTU

Výdaje na dopravu jsou větší než dvojnásobek mediánu. Příjem je nižší, než národní medián. Výdaje na veřej. dopravní služby nižší než medián.

Plné definice indikátorů v plné analýze.

Zdroj: Alonso-Epelde, García-Muros, González-Eguino, 2023

Průměrný podíl podle hustoty osídlení

Rozdíly panují mezi různě hustě obydlenými oblastmi. Je vidět, že **hustě obydlené oblasti** jsou tam tom **lépe**, než oblasti řídce osídlené.

A to jak v nižším celkovém procentu výdajů, ale také tam **veřejná doprava** tvoří **větší část podílu**. Lidé žijící typicky ve městech vydávají na dopravu méně.

Oblast	Celkem	Soukromá doprava	Veřejná doprava
Hustě obydlená	4,37 %	3,37 %	1,00 %
Středně obydlená	4,10 %	3,57 %	0,53 %
Řídce obydlená	5,09 %	4,69 %	0,40 %
Celkem	4,55 %	3,93 %	0,63 %

Podíly podle indikátorů

Zde vidíme % domácností (a osob) které dle daných indikátorů naplňují parametry ohrožení dopravní chudobou.

A zároveň, ve srovnání hustoty osídlení za domácnosti je vidět, že **řídce osídlené oblasti jsou na tom výrazně hůře**, než středně a hustě osídlené (malá střední a velká města).

Podíly:

	10%	2M	LIHC	VTU
Podíl domácností	7,5	14,5	5,1	3,0
Podíl osob	7,9	15,9	4,7	3,8

Podíly domácností podle oblastí:

	10%	2M	LIHC	VTU
Hustě obydlená	6,8	13,4	5,5	2,6
Středně obydlená	5,6	11,3	4,0	1,8
Řídce obydlená	9,9	18,5	5,7	4,4
Celkem	7,5	14,5	5,1	3,0

Počty podle indikátorů

Z % podílu můžeme zjistit orientační počty domácností či osob.

	Oblast	10%	2M	LIHC	VTU
Počet domácností:	Hustě obydlená	99 559	195 280	80 384	37 607
	Středně obydlená	80 149	162 703	57 173	25 962
	Řídce obydlená	157 056	294 996	90 060	70 343
	Celkem	336 764	652 979	227 617	133 912
	Oblast	10%	2M	LIHC	VTU
Přepočet na osoby:	Hustě obydlená	198 096	458 068	137 886	90 986
	Středně obydlená	182 807	383 553	122 396	73 611
	Řídce obydlená	434 394	793 446	218 322	220 934
	Celkem	815 298	1 635 067	478 603	385 531

Dle příjmové skupiny:

Domácnosti porovnáváme z hlediska příjmového kvintilu (vždy 20 % domácností seřazených podle příjmů). Zde vidíme, že obzvláště nízkopříjmové domácnosti (1. kvintil) jsou **významně častěji** ohrožené dopravní chudobou.

Stejně tak dva nejvyšší kvintily (4. a 5.) mají nárůst podílu výdajů – zde pravděpodobně proto, že tyto příjmové skupiny více cestují i za zábavou.

Příjmové kvintily
(1 = top 20 % nejmenších příjmů,
5 = vrchních 20 %)

Kvintilová skupina odhadu čistých příjmů domácnosti	10%	2M	LIHC	VTU
1	12,3	21,3	13,2	10,6
2	5,2	11,6	5,5	1,5
3	5,4	13,0	3,2	0,9
4	7,0	14,0	3,0	1,7
5	7,6	12,8	0,4	0,2
Celkem	7,5	14,5	5,1	3,0

Dodatečné (ne za populaci, nýbrž za domácnosti!)

Podle údajů za vedoucí osobu domácnosti (osobu v čele). Mírně více ohrožení jsou muži, pravděpodobně proto, že více používají automobil jako způsob dopravy.

V případě věku vidíme, že **více ohrožení nejsou starší, nýbrž mladé domácnosti** které ještě nemají tak velký příjem. **Senioři** využívají častěji hromadnou dopravu, která je se slevou či zdarma, tedy **nevydávají na dopravu tolik**.

Dle vedoucí osoby domácnosti - pohlaví:

Pohlaví osoby v čele domácnosti	10%	2M	LIHC	VTU
Muži	7,8	16,3	3,6	2,7
Ženy	6,8	10,6	8,3	3,5
Celkem	7,5	14,5	5,1	3,0

Dle vedoucí osoby domácnosti - věk:

Věk osoby v čele domácnosti	10%	2M	LIHC	VTU
do 29 let	18,3	28,1	12,3	4,8
30-44 let	11,9	23,3	6,2	5,8
45-59 let	9,5	17,9	6,2	4,1
60 a více let	3,8	8,0	3,5	1,0
Celkem	7,5	14,5	5,1	3,0

A background image of a woman with short blonde hair and glasses, smiling. The image is partially obscured by a dark green overlay on the left side.

3) Projekt TSI

Projekt podpořený z Nástroje pro technickou podporu (TSI) Evropské komise:

Podpora přípravy Sociálního klimatického plánu

Červenec 2024

Listopad 2024

Únor 2025

Červen 2025

European
Commission

Podpora přípravy Sociálního klimatického plánu

Projekt podpořený z Nástroje pro technickou podporu (TSI) Evropské komise

Zapojeno států: Belgie, Česko, Dánsko, Finsko, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Rumunsko a Slovensko.

Cíl: Zvýšit připravenost ČS pro přípravu plánu.

Úvodní
Zpráva/
Inception Report

1

Červenec 2024

Zpráva o
dopadech ETS 2,
identifikace
zranitelných
skupin a plány
konzultací

2

Listopad 2024

Zpráva
o způsobilých
opatřeních
a investicích
pro SKP

3

Únor 2025

Závěrečná
souhrnná zpráva

4

Červen 2025

Červenec
2024

Úvodní zpráva – Inception Report

- zajistit společnou dohodu mezi stranami (Evropskou komisí a dodavatelem) v úzké koordinaci s přijímajícími orgány o přístupu k plnění projektu.
- Úvodní zpráva bude obsahovat i metodiku (dle specifik každého ČS)
- ČS musí poskytnout vstupy (+priority) a veškeré relevantní informace

1. KROK: Plánování a organizace projektu

- sestavit HARMONOGRAM: včetně klíčových milníků, konzultačních činností a orientačního plánu zasedání řídicího výboru;
- seznam ukazatelů pro monitorování projektu v průběhu jeho realizace a ukazatelů pro měření dosažení výsledků po skončení projektu;

Listopad 2024

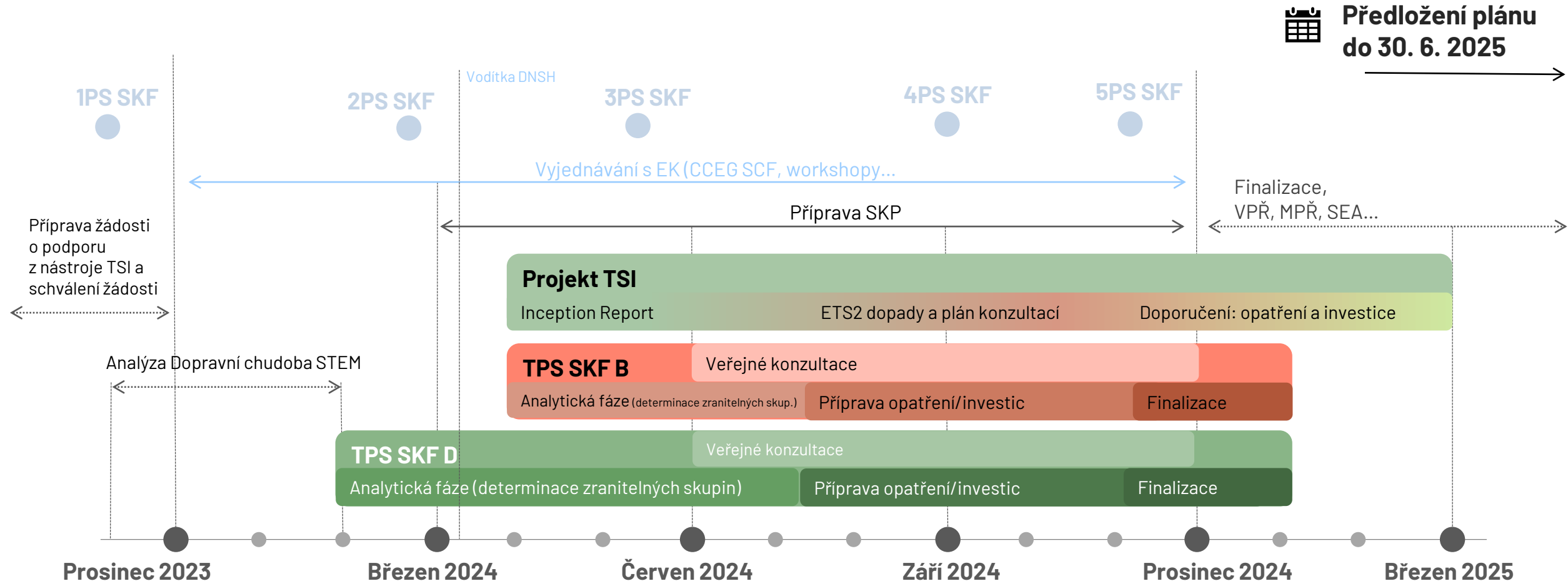
Zpráva o dopadech ETS 2, identifikace zranitelných skupin a plán konzultací

- **Posouzení dopadů ETS 2** na domácnosti, zejména na domácnosti v energetické chudobě, na jednotlivce a domácnosti, zejména na domácnosti v dopravní chudobě, a na mikropodniky. Tyto dopady budou případně a relevantně analyzovány na příslušné územní úrovni.
- **odhad počtu zranitelných** domácností, zranitelných mikropodniků a zranitelných uživatelů dopravy, kterých se systém ETS 2 obzvláště dotýká, zejména domácností v energetické chudobě a jednotlivců a domácností v dopravní chudobě, na základě definic uvedených v nařízení o SCF.
- **doporučení pro práci s daty** (ukazatele a kritérií pro identifikaci a odhad velikosti zranitelných skupin - zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelní uživatelé dopravy).
- **Doporučení a plán konzultací** - jazyková mutace ČEŠTINA

4) Harmonogram dalších kroků

HARMONOGRAM - orientační

Plán veřejných konzultací

- Informování (EU ETS2 + SKF) na 23. NSK v dubnu.
- Připravujeme plán na zapojení NNO, mladých, sociálních služeb (hendikepovaní, senioři) aj. do přípravy plánu.
- Veřejné konzultace – sběr podnětů online (předpoklad online zpřístupnění na webu SKF od června/července).

Úkol č. 3: Zpracovat plán konzultací

Gestor: MŽP ve spolupráci s dalšími rezorty

Dopady EU ETS2 na zranitelné

- Zvážit vypracování analýzy na dopady EU ETS2 na **mikropodniky**
- V případě zvážení podpory z EU ETS2 (resp. SKF) je nutné mít % zranitelných mikropodniků
- Analytika k této oblasti je zvažována v rámci přípravy projektu TSI
- V současnosti dle Eurostatu máme 1,3 mil. mikropodniků

Úkol č. 4: Připravit podklady pro realizátora projektu TSI k mikropodnikům. Zvážit podchycení problematiky dopadů EU ETS2 na mikropodniky.

Gestor: MPO

5) Různé

SKF ve strategických materiálech

Pro informaci:

SKF má vlastní kartu v Politice ochrany klimatu (A2), kde byly navrženy drobné revize. Nicméně i zde je kladen důraz na participativní zpracování plánu, mezirezortní spolupráci a důkladné zvážení všech dopadů EU ETS2 na zranitelné skupiny.

SEEPIA – dopady EU ETS2

Pro informaci:

- Od března poběží **výzkumné dotazníkové šetření k environmentálním otázkám a vnímání/postoje veřejnosti** (vč. EU ETS2 a akceptaci konkrétních opatření ze strany domácností). Výsledky by měly být známe do konce března.
- Do konce dubna budeme mít **analýzu struktury mikropodniků** a jejich výdajů (základní přehled).

Diskuze

